

IZVRŠILNI ODBOR
Mestnega ljudskega odbora
L j u b l j a n a.

Z A P I S N I K

61. redne seje Izvršilnega odbora MLO, ki je bila dne 30. januarja 1948 od 9. do 12.45 ure v predsedstveni sobi MLO.

NAVZOČI:

predsednik: Albreht Fran
podpredsednik: Maček Leopold
tajnik: Kovačič Leo
člani: Drobež Franc
Busar Tilka
Pleško Srečko
Puc Danilo
Lulik Anton
Trtnik Lojze
Gorjanc Joško
dr. Pretnar Jože
vabljeni: Gašparič Maks - koordinacija
Sitar France - odd. TP
ing. Prezelj Marjan - NK
Puc Igor - Javno tožilstvo
odsetni: Stopar Viktor
Dekleva-Modic Mrica
Kušlan Marička
Tuma Brane
ing. Marentič Vera

Tov. predsednik otvori sejo ter predlaga sledeči

d n e v n i r e d :

- 1.) Pregled sklepov 60. redne seje IO MLO
- 2.) Vprašanje plana.
- 3.) Slučajnosti.

ad 1.) Pregled sklepov 60. redne seje IO MLO

Tov. predsednik poroča, da so bili sklepi od I. do III., V., VII. do IX. in XI. do XIV. izvršeni.

K IV. sklepu pripomni tov. Sitar, da se je pregledal personal podjetja "Živinotrg", ki pa se trenutno ne more zmanjšati z ozirom na odkupovanje obvezne oddaje živine. Prediti, odnosno deliti pa bo potrebno mario, ki je prejeto črpažno odkupne zveze, oziraje se pri tem na dejstvo, da skrbi za prevozni park MLO Ljubljana.

Glede nedopustnosti klanja plemenske živine pripomni tov. Sitar, da so dane klavnični tozadavne direktive, se pa primeri dovoza živine ponoči in to brez potnih listov, kar ima za posledico klanje plemenske živine.

VI. sklep - odpade.

X. sklep - Ugotovitve planske komisije so, da so podjetja krila investicijske izdatke iz obratnih sredstev in to:

- 1.) Direkcija gostinskih podjetij 2 $\frac{1}{2}$ milijona,
- 2.) Podjetje "Kurivo" 525.000.- din,
- 3.) Direkcija odkupnih podjetij 1.004.000.- din,

- 4.) Podjetje "Jesenkovo", ki sicer ni izrabilo svojega investicijskega kredita, naknadno pa se je pokazalo, da je plačalo iz svojih obratnih sredstev investicije v znesku din 237.000.--.

Zadeve se bodo še proučile in nato predložile tajništvu.

2.) Vprašanje plana.

Tajnik tov. Kovačič poda naslednji referat:

Plan za tekoče leto še ni v celoti postavljen in bi bilo potrebno prvenstveno osvetliti napake in težkoče, ki so se pokazale pri izvajanju lanskega plana, tov. poverjeniki pa bodo ob koncu izpopolnili poročilo na osnovi svojih izkušenj.

Podatki o dokončni izvršitvi lanskega plana še niso zbrani, zato ne bo mogoče podati povsem točne analize, vendar pa se da na osnovi finančnih podatkov, ki dejansko ne kažejo točne slike, ugotoviti glavne napake, ki so se vršile pri lanskem planiranju. Finančni plan nam prikazuje 95,5% izvršenih investicij, dočim količinskega pokazatelja še nimamo. Po vseh evidencah o planu v preteklem letu pa lahko rečemo, da so bile investicije, ne samo izvršene, temveč tudi prekoračene.

Gradnje. Plan gradenj je bil visoko postavljen in se je samo v Šiški dosegel 99%. Celoten pregled pa kaže, da je velike ovire pri izvrševanju plana gradenj predstavljalo pomanjkanje delovne sile, slaba organizacija in premajhna izkustva podjetja "Megrad". Nova organizacija podjetja ob koncu preteklega leta, kakor tudi organizacija ter ~~razvija~~ nove metode dela na gradiliščih so pokazale, da bi lahko plan gradenj visoko presegli. Radi tega, ker mnoge gradnje niso bile po planu dovršene, druge pa celo presežene, je bilo treba kredite za investicije večkrat virimirati. Z virmanji pa se izgubi pregled nad izvrševanjem plana ter nad planiranjem.

Finance. Finančni plan je predvidel 64 milijonov din dobička iz gospodarstva, doseglo se je 54 milijonov, kar pa ne kaže, da plan v celoti ni bil izpolnjen, ampak se je pri prvotnem planiranju upoštevala tudi elektrarna, ki je nato izpadla, na katero pa je bil preračunan znesek din 12 milijonov. Uspeh finančnega plana je zadovoljiv, če pa primerjamo dohodke iz gospodarstva s celotnim proračunom, ugotovimo, da znaša le 15 do 20%, kar je precej nizka postavka, dočim znaša napram investicijam 70%. Vsa naša podjetja finančnih planov niso postavljala, odnosno jih niso postavila v določenem roku, kar zopet kaže na neurejeno poslovanje računovodstva posameznih podjetij odnosno na pomanjkanje strokovnih moči.

V bodoče bo treba predvideti večje dohodke iz gospodarstva, zato je že predvidena vsota 80 milijonov din iz dobičkov v novem proračunu, kar pa znaša le 50% napram vsem investicijam, ki so letos za cca 120% večje od lanskoletnih. Naloga naših oddelkov bo, da to vsoto dohodkov vsekakor presežejo. Znižati bo potrebno predvsem upravne in neproduktivne stroške. Povečanje dohodkov bo potrebno oskrbeti z ustanavljanjem novih akumulativnih podjetij. Znižati pa bo tudi potrebno upravne stroške pri samem proračunu MLO.

Izpad trošarine in krajevnih doklad bo treba nadomestiti z drugimi dohodki predvsem iz gospodarstva. Pristopiti bo treba tudi k uvajanju samoprispevkov po terenih.

Preskrba. Plan preskrbe v preteklem letu je bil slabo izveden in ga ni bilo moči nikjer doseči. Vzroki so v tem, da se ni zajelo prostih viškov, da se ni pravočasno pristopilo k svobodni trgovini in v splošnem ni bilo pravih prijemov. Še danes nismo pristopili k reševanju trgovinske politike kot trgovci, temveč nastopamo kot organi oblasti. Ni pa to edini vzrok. Manjka nam izkušenih trgovcev, ki bi bili obenem tudi poštenti. Mnogo je med našim trgovskim kadrom poklicnih trgovcev, ki pa ne jemljejo trgovine v današnjem smislu, temveč na bazi špekuliranja in prekupčevanja. Ostali kader pa se v trgovske posle šele uvaja in prav temu je treba posvetiti veliko pozornosti, a. pr. s tečaji in slično.

Edini artikel, ki je bil po planu dosežen v trgovini je kurivo, ne bi pa bila dosežena potreba v primeru hude zime. Za prihodnje leto je predviden plan 160.000 m³ drv, ki pa bo zadovoljiv le, če bo zadosten dotok premoga.

Setveni plan je bil dosežen 97,5%

Ostali podatki o količinski storilnosti plana se zbira jo pri Planski komisiji ter bo po končanem delu objavljen resume.

Ena glavnih težkoč realizacije lanskega plana je bil pozni pristop k izvajanju plana. To se je predvsem pokazalo pri gradnjah, ki so se pričele izvajati v polni gradbeni sezoni. Naša planska komisija ni imela poklicnih planerjev, prav tako jih niso imeli posamezni oddelki in podjetja. Pri svojem poslu je bila planska komisija oslonjena le na stare statistične podatke, ki niso popolni in ki so bili postavljeni na bazi privatnega gospodarstva, kjer ni bilo interesa, da se objavlja jo resnični podatki. Zaradi tega je trpela realnost planov. Osnovne edinice (podjetja in direkcije), več ali manj pa tudi oddelki, so delali na planu v glavnem le, kadar so prejeli nalogo od planske komisije. Dalje niso vodili niti obdelovali statistiko vse leto, ki naj bi služila kot osnova za letošnji plan. Nadaljnja pomanjkljivost je bila neplaniranje kadrov, znižanje lastne polne cene ter prometa.

Osnutki izgotovljenih planov se niso prediskutirali na terenu, ni se mobiliziralo množice, da bi vršile kontrolo nad izvrševanjem plana, saj je prav diskusija na terenu pri predvolilnih sestankih pokazala, da od tu prihajajo mnogi koristni predlogi.

Delo planske komisije bi moralo biti čimbolj globalno, podrobnosti izdelave planov pa bi morale biti prepuščene oddelkom oziroma direkcijam in podjetjem. Planska komisija se je bavila tudi z operativno evidenco, kar je delo dispečerjev. Vse to delo se je vršilo pri Planski komisiji valed nezadostnih in nestrokovnih kadrov pri oddelkih, direkcijah in podjetjih. Dogajalo se je celo, da so oddelki preko planske komisije iskali material, kar je delo dispečerjev. Sestavljanje materialne bilance je naloga planske komisije, toda sama izvršitev ter iskanje novih virov materiala je stvar oddelkov oz. koordinacijskega oddelka ter dispečerjev. Z osnovanjem gospodarskega koordinacijskega oddelka pa pri tajništvu ter z ojačitvijo planskih grup na oddelkih, pa bo dana vsa možnost, da se bodo lanskega leta pomanjkljivosti odpravile.

Sestav planske komisije je bil doslej zelo birokratičen, ker je poslovala le kod urad, ne pa kod komisija, ki bi morala v smislu smernic danih na konferenci v Beogradu, biti sestavljena iz zastopnikov raznih organizacij in ustanov, kjer bi se obravnavali glavni problemi, katere pa bi sprovajal urad. Taka komisija bi bila bolj življenska, ker bi v njej sodelovali ljudje, ki imajo širši pogled v gospodarstvo in kjer bodo iznešeni koristni predlogi, potrebni za sestavljanje planov za posamezne sektorje dela.

Pri planiranju je dalje potrebno ločiti dejanske potrebe, ki so sigurno velike in pa izvedljivost planov v okviru razpoložljivih surovin, gradbenega materiala ter kapacitete podjetij. Napaka naših oddelkov, predvsem RLO in KLO je bila pa v tem, da so istovetili potrebe s planom. Pri tem je značilno, da so si rajoni zadali velike planske naloge tam, kjer so pričakovali kritje potrebnega materiala od zgoraj, dočim niso izpolnili svojih obvez, to so n.pr. obvezne oddaje mleka, mesa, žitaric, krompirja itd., od katerih ne bi smeli odstopiti.

Iz opisanih napak izhaja, da je tako planska komisija kot Izvršilni odbor premalo poznala probleme planiranja, to se pravi, da se v dele nista dovolj poglobila. Izgubljali smo se v raznih podrobnostih. Le z dobrim poznavanjem vseh sektorjev dela pa je možno obvladanje celotnega gospodarstva mesta.

K planiranju pa še danes niso pristopili niti prosvetni, niti socialno-zdravstveni oddelki, ki bi tudi morali po svoji dejavnosti postaviti svoj plan (n.pr. kinofikacija, šolstvo, kadri itd.).

Zaradi neizdelanosti celotnega programa investicij v naprej ter pomanjkanje načrtov in njih spreminjanje med gradnjo so se pokazali razni nadostatki pri obračunavanju in so se morali zaradi tega nepreglednega stanja naknadno iskati krediti za poravnave končnih računov. Tak primer je bil pri gradnji restavracije "Rio" in "Vinocot", kjer se je celo gradil objekt, ki danes ni uporaben.

Velika težkoča v planski komisiji je bilo prepogosto menjavanje kadra in premalo sodelovanje med oddelki in plansko komisijo. Na delovnih konferencah planskih komisij bi morali sodelovati planerji posameznih oddelkov.

V zvezi s planom je nujno potrebna statistika. Tudi tu manjka kadra. Statistika v oddelkih samih ni popolna in se je čisto vodila po dveh linijah. Zato naj se v bodoče vse statistične podatke išče le v koordinaciji s statističnim uradom pri ILO, ki bo določeval formularje in druge. Ločiti je statistiko od operativne evidence, kajti naloga prve je zbiranje podatkov za gotovo dobo, na podlagi katerih se planira, dočim operativna evidence nastopi šele pri uresničevanju plana ter pokaže kako se izvršuje plan. Posledica pomanjkanja statistike vodene skozi vse leto ter evidence je v prven slučaju to, da danes nimamo prave osnove (izhodišča) za letošnji plan, v drugem slučaju pa, da ne moremo pravočasno intervenirati pri izvrševanju plana.

Pri letošnjem planiranju v posameznih oddelkih moramo ugotoviti, da je stanje planskih grup še vedno slabo. Na komunalnem oddelku primanjkuje kadra, isto na oddelku za trgovino in preskrbo, kjer plan trgovske mreže še ne kaže jasnosti v pogledu združenega in privatnega sektorja. Glavno težišče tega oddelka mora biti, kako zajeti vse razpoložljive življenske

potrebščine in jih staviti v široko potrošnjo. Tu bo prišel v poštev prvenstveno izvornoplafonski načrt, ker gre le za vprašanje kreditov in ne kot pri gradbenem oddelku, kjer se mora upoštevati pri načrtovanju material.

Finančni odderek bo moral pri izračunavanju narodnega dohodka in za študij akumulacije same, pritegniti k posvetovanju odseka za cene.

Pri gradnjah je potrebno takoj določiti koristnike, stopiti v stik s Projektiivnim birojem, kateremu je predložiti program dela in ki naj izdela podrobne načrte. Operativni plani gradenj ne smejo biti preveč podrobni. Odderek mora planirati globalno, podrobnejše podjetje, še bolj podrobno šef gradilišča itd. S tem bo zagarantirana iniciativnost nižjih šefov ter elastičnost izvrševanja dela.

Odderek za delo mora postaviti plan delovne sile, vzgoje kadrov in tečajev skupno z referatom za strokovno šolstvo.

Naloga obrtno-industrijskega oddelka je, da vodi evidenco o privatnem in združnem sektorju, ki naj se vključi v plan preko svojih obrtniških nabavno prodajnih združenj, v kolikor te obstojajo, v nasprotnem slučaju pa je treba pospešiti njih ustanavljanje.

Zanemarjala se je gospodarska dejavnost vojnih invalidov, katerim se je doslej dodeljevalo predvsem nerentabilna podjetja. Invalidska organizacija ima zelo močno razvito samostojno gospodarstvo ter so si zadali obvezo, da bodo v letu 1950 krili iz lastnih sredstev gospodarstva vse izdatke za invalide.

Isto stanje glede planiranja lahko opazimo pri RLO in KLO, kjer so napake še večje z ozirom na slabši strokovni kader. Predvideni investicijski kredit izven plafona v znesku din 20 milijonov bo potrebno dobro proučiti in pri tem delu jim mora RLO nuditi vso potrebno pomoč.

Prvotni letošnji plafon investicij je bil določen na 460 milijonov din, ki pa se je dvakrat znižal, prvotno na 268 milijonov in drugič na 166 milijonov, katera postavka pa je dokončna. Za izrabo tega investicijskega kredita je garantirana preskrba materiala. Za gradnjo stanovanj je bilo določenih 100 milijonov dinarjev in sicer naj bi se zgradilo 256 novih stanovanj, dočim naj bi ostalo za druge gospodarske panoge le 66 milijonov, kar je vsekakor premajhen znesek. Z ozirom na to se je plafon za gradnjo stanovanj znižal, kar se bo nadomestilo s tem, da se bodo gradila javna poslopja in s tem se bodo sprostila mnoga stanovanja. Ker v letošnjem zimskem času gradbena sezona ni prenehala je potrebno takoj pristopiti k izdelavi vseh potrebnih načrtov.

Tov. Pleško oriše na kratko izvršena dela obrtno-industrijskega oddelka in težkoče, ki so ovirale izvrševanje lanskega plana. Pri napakah, ki so se dogajale, leži krivda tudi na samem Izvršilnem odboru, ki se je v prvi polovici leta samo formalno bavil s planom in ni bil na njem živo zainteresiran. To kaže tudi okolnost, da so se mnoge nepravilnosti v drugi polovici leta popravile, ko se je temeljito pristopilo k reševanju gospodarskih vprašanj tudi po IO z novim sistemom. Poverjeniki so bili le formalno zaposleni na svojih oddelkih ter se niso poglobili v njim poverjeni resor. IO se je zadovoljeval z ustanavljanjem direktij, ni pa se zanimal za pravilno delovanje in dejansko možnost obstoja z ozirom na pomanjkanje kadra. Manjkala je zadostna kontrola v podjetjih s strani operativno-uprav-

nih voditeljev, dočim so republiške direkcije že v letu 1946 izvrševale kontrolo v svojih podjetjih, dasiravno so imele v njih mnogo boljši kader kot RLO.

Tov. Trtnik izvaja, da je bilo dobro plansko delo v preteklem letu pri gradnjah zelo otežkočeno z ozirom na preobširni delokrog bivšega gospodarskega oddelka. V temočem letu bo planiranje lažje, težkoče pa so v pomanjkanju kvalificiranega kadra in nejanosti programa, ker se projekti šele snujejo. Koristnikom še ni znan plafon njihovega dela.

Tov. Gašparič navaja uspehe, ki jih je dosegla planska komisija pri realizaciji lanskega plana kljub storjenim napakam. Za pravilno planiranje RLO in KLO se mu zdi umestno, da bi, z ozirom na velike potrebe RLO in KLO, ki jih bodo morali delno kriti z uvedbo samoprispevkov, posamezni oddelki proučevali tudi gospodarsko dejavnost RLO in KLO iz svojega področja. Poverjeniki in njih pomočniki naj smatrajo kot eno izmed najvažnejših nalog sodelovanje pri usmerjanju in izdelavi plana, skrb za vodstvo pravilne statistične službe in operativne evidence.

Tov. Sitar pojasni težkoče in napake, ki so se dogajale v oddelku za trgovino in preskrbo, na katere pa je opozoril že tov. tajnik v svojem referatu. Z izboljšanjem trgovinske politike pa je uspelo v zadnjem času zajeti večje količine blaga kljub temu, da se je cena zbila za 10 - 20%. Potrebno bi bilo povečanje odkupnega aparata odnosno izpopolnitev kadra z zanesljivimi nakupovalci, da bo možno zajeti vse razpoložljivo blago, potrebno za zadostitev nujnih potreb do bodoče žetve. Z ozirom na izpad trošarine bo potrebno preusmeriti trgovinsko politiko in vzporedno z ostalimi panogami vložiti investicije v akumulativna podjetja, kjer se bodo investicije hitreje rentirale in ne v podjetja, ki že vnaprej kažejo, da v bližnji bodočnosti ne bodo dosegla večjega razmaha, kot n.pr. ustanavljanje delicatessne trgovine mestne klavnice.

Na pomisleke tov. Drobeža glede črtanja investicij, določenih za gradnjo stanovanjskih hiš, odgovarja tov. Trtnik, da se bo več stanovanj pridobilo z zidanjem poslopij za direkcije in upravnih poslopij RLO Moste in Vič, ki sedaj zasedajo stanovanjske zgradbe.

Tov. Puc navaja, da so podjetja komunalnega značaja v dokončen postopku pri sestavljanju planov, katere so sicer postavila na bazi lahke dosegljivosti, kar pa bo oddelk pregledal in postavil na pravilno bazo, na načelo, ki ga mora imeti vsak plan, t.j. plan se bo korigiral v tem smislu, da bo zanj potrebna borba.

Zdi se mu potrebno medsebojno informiranje o načelni problematiki posameznih oddelkov, ki je v mnogočem sorodna enemu ali drugemu oddelku ter naj bi se to delo vršilo preko koordinacijskega odseka, ali na kak drug primeren način.

Tov. tajnik Kovačič izrazi mnenje ob zaključku diskusije o planu, da so seje Gospodarskega sveta nepotrebne ob upoštevanju, da na teh sejah sodelujejo vsi poverjeniki, razen socialnega shrbatva in prosvete ter da bi bilo umestnoje češče sklicovati seje Izvršilnega odbora, na katerih naj bi se obravnavala načelna vprašanja gospodarstva - sprejeto.

Po končani diskusiji se sklene:

Poverjeniki poskrbe za odstranitev napak podanih v referatu tov. tajnika in v diskusiji ter se smatrajo iznešeni napotki k izboljšanju kot sklepi seje IO s posebnim poudarkom na nujnost organiziranja planskih odsekov in evidenčne službe v posameznih oddelkih.

3.) Slučajnosti.

Na predlog tov. tajnika se med slučajnostmi sprejmejo sledeči sklepi:

I. sklep:

Za sestavo mesečnega poročila, ki ga zahteva oddelak za politično koordinacijo pri PVLRS bodo pošiljali posamezni oddelki tajništvu do 20. v mesecu kratko poročilo, ki naj obsega:

- 1.) esrednje probleme v dotičnem mesecu,
- 2.) način njih reševanja in uspeh,
- 3.) kratko perspektivo za prihodnji mesec.

Za mesec januar naj se predlože poročila do 2.2.t.l.

II. sklep:

Predloge, stavljene od poverjenikov pred sejo IO se bo stavilo na dnevni red seje po predhodnem pregledu z ozirom na nujnost in važnost reševanja po IO.

III. sklep:

Poverjeniki se zadolže, da javljajo tajništvu delovne sestanke svojih oddelkov v svrhu udeležbe s strani tajništva.

IV. sklep:

Vse konkretne primere, kjer smatra vodstvo oddelka, da so postavljeni roki s strani katerikoli oblasti prekratki, je telefonično javiti tajništvu, ki bo po presoji zadove interveniralo za podaljšanje roka pri sekretariatu za politično koordinacijo na PVLRS.

V. sklep:

Seje z referenti RLO in KLO naj se sklicujejo valed rednega nemotenega poslovanja na RLO in KLO po možnosti v popoldnevih.

Po opozorilu tov. Busarjeve, da morajo po nalogu ministrstva za socialno skrbstvo biti vsi člani IO informirani o delu socialnega skrbstva se sklene:

VI. sklep:

Referat, ki ga je predložila tov. Busarjeva tajništvu o problemih socialnega skrbstva se da na vpogled vsem članom IO.

VII. sklep:

Vprašanje ustanovitve posebne menze za tuberkulozne oz. za bolnike s bolniškimi dodatki naj prouči socialno-zdravstveni oddelak skupno z oddelkom za trgovino in proskrbo.

Končno obvesti tov. Busarjeva, da se čujejo očitki na sejah poverjenikov in referentov za socialno skrbstvo o promajhni pozornosti, ki jo izkazujejo IO KLO in OF vprašanjem socialnega skrbstva. Taka vsa dela steni na eni do dveh osebah, zapozelenih na rajenu.

Tov. predsednik obvesti, da je politična koordinacija pri PVLRS obvestila KLO na razne neskladnosti med posameznimi organi oblasti na terenu ter opozori člane IO, da vse ugotovitve

takoj javijo predsedstvu.

Prav tako naj se javijo tajništva vsi nočelni problemi, veljavni tudi za RLO in KLO, da se na nje opozori tajnike ob tedenskih sejah, ki so na tajništva RLO.

Ob 12.45 uri zaključí tov. predsednik seje.

S.f. - s.n.!

Tajnik IO NLO:
(Kovačič Leo)

Kovačič

Predsednik IO NLO:
(Albrecht Egon)

Albrecht